

SZEŚĆ DO KWADRATU

Gazetka Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 im. Czesława Miłosza w Rybniku

Nr 5/ 2022/2023

luty

cena: 1 zł

Rok 2023 został ogłoszony rokiem Wisławy Szymborskiej

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował, że Wisława Szymborska będzie patronką roku 2023. Piąty numer naszej gazetki zostanie poświęcony tej polskiej poetce, nagrodzonej literacką Nagrodą Nobla.

Wisława Szymborska urodziła się 2 lipca 1923 roku w Kórniku w Wielkopolsce, w 2023 roku przypada 100. rocznica jej urodzin. Szymborska jest autorką trzynastu tomów poetyckich. Jej wiersze przetłumaczono na ponad czterdzieści języków.

W tym numerze znajdziecie m. in.:

Wiersze Wisławy Szymborskiej ilustrowane obrazkami wykonanymi przez uczniów

Krzyżówkę dotyczącą wiedzy o Szymborskiej

Ciekawostki i wiadomości o Wisławie Szymborskiej

Sześć do kwadratu

Gazetka Szkoły Podstawowej nr 36 w Rybniku

To piąty numer „Sześć do kwadratu”. Czytając go, poznacie życie i twórczość Wisławy Szymborskiej, poetki, która została patronką 2023 roku. W naszej szkole realizowany jest ogólnopolski projekt „Mistrzyni Szymborska”, w ramach którego w marcu zaprosimy Was do różnych konkursów. Już niedługo pojawią się ogłoszenia ze szczegółami dotyczącymi naszego udziału w projekcie.

W NASZEJ SZKOLE REALIZUJEMY PROJEKT

MISTRZYNI SZYMBORSKA

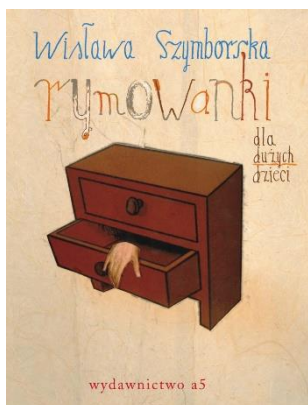
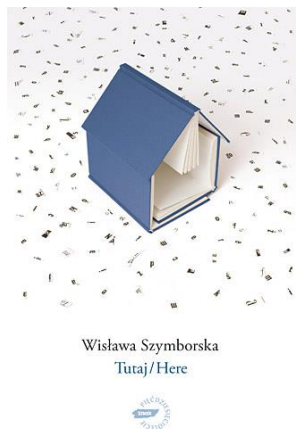

100 w.s.

2023 • ROK WISŁAWY SZYMBORSKIEJ

Projekt „Mistrzyni Szymborska” wymyśliła pani Magda Krajewska z pomocą Agaty Sieńczak, Beaty Gwizdały oraz Agaty Karolczyk-Kozyry. Powstała grupa na FB, której członkami są nauczyciele języka polskiego realizujący różne przedsięwzięcia związane z Szymborską. Nasz szkoła dołączyła do projektu po feriach zimowych. Na szkolnym korytarzu pojawiła się gazetka prezentująca polską noblistkę oraz plakaty wykonane przez uczniów

klasy 6c. Kolejne działania w ramach projektu będą adresowane do wszystkich uczniów. Będą konkursy plastyczne oraz spotkanie z poezją Szymborskiej. Już dziś zachęcamy do udziału we wszystkich naszych akcjach.

Warto też odwiedzić bibliotekę, aby wypożyczyć tomiki z wierszami Wisławy Szymborskiej. Dostępny jest m. in. tomik pt. „Tutaj”, w którym znajdziecie wiersze po polsku i po angielsku. Czytając je, można nie tylko zachwycić się poezją, ale również poszlifować angielski. Polecamy też „Rymowanki dla dużych dzieci”, czyli zbiór prawie wszystkich żartobliwych tekstów poetki. Znajdziecie tam m. in. lepiej, o których będzie jeszcze mowa w tym numerze gazetki.

Szukając wierszy i informacji o Szymborskiej, możecie też skorzystać z Internetu. Polecamy strony, z których korzystaliśmy, przygotowując ten numer „Sześć do kwadratu”:

<https://culture.pl/pl/tworca/wislawa-szymborska> - dokładna biografia poetki, wiele ciekawych zdjęć

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wis%C5%82awa_Szymborska – biografia

<https://czytajpl.pl/2018/02/01/kicz-woody-allen-kfc-ciekawostki-o-wislawie-szymborskiej/> - ciekawostki o Szymborskiej

<https://www.szymborska.org.pl/> - strona Fundacji Wisławy Szymborskiej, są tu wiersze, wiadomości i teksty o poetce

Co każdy uczeń o Szymborskiej wiedzieć powinien?

Wisława Szymborska urodziła się w 1923 roku, zmarła w 2012 roku. Tak naprawdę na pierwsze imię miała Maria, a na drugie Wisława. Bliscy nazywali ją Ichna (skrót od: Marychna). Już od najmłodszych lat Ichna lubiła rysować i pisała wierszyki, za które tata wynagradzał ją monetą, gdy uznał je za zabawne.

Choć poetka przyszła na świat w Wielkopolsce, większość życia mieszkała w Krakowie, gdzie jej rodzice przeprowadzili się w 1929 roku. Tam uczęszczała do Gimnazjum Sióstr Urszulanek, a po II wojnie światowej podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, których nigdy nie ukończyła z powodu trudnej sytuacji materialnej.

Szymborska współpracowała z krakowskimi gazetami. W jednej z nich zadebiutowała jako poetka, utworem pt. „Szukam słowa”. W całym swoim życiu napisała stosunkowo niewiele wierszy, bo około 350. Jej utwory były tłumaczone na inne języki i chętnie czytane w wielu krajach. Za swą twórczość była wielokrotnie nagradzana. W 1991 otrzymała np. Nagrodę Goethego, a w 1996 – literacką Nagrodę Nobla.

Ludzie, którzy znali ją osobiście, opisują ją jako osobę skromną, lubiącą spokój. Szymborska ceniła sobie prywatność, nie lubiła mówić o sobie i udzielać wywiadów. Poetka unikała również rozmów o literaturze oraz o tym, jak powstają jej wiersze. Uważała, że jej poezja mówi sama za siebie. Emanujące z tekstów Szymborskiej poczucie humoru towarzyszyło jej na co dzień. Przejawiało się choćby w obdarowywaniu przyjaciół i znajomych kartkami z dowcipnymi kolażami własnej roboty lub w krótkich, zabawnych tekstach, zwanych lepiejjami lub odwódkami.

Najbardziej znane tomy poezji Szymborskiej to: „Wołanie do Yeti”, „Sto pociech”, „Wszelki wypadek”, „Wielka liczba”, „Ludzie na moście”, „Koniec i początek”, „Chwila”, „Tutaj”.

Do pasji poetki należało czytanie książek. Jednym z najbardziej znanych cytatów Szymborskiej jest zdanie: „**Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła**”. Gdy miała 11-12 lat przeczytała „Trylogię” Sienkiewicza. Lubiła też poezję Bolesława Leśmiana, „Nędzników” Victora Hugo oraz powieści Juliusza Verne’a.

W Internecie krąży wiele ciekawostek o poetce. Podobno bardzo lubiła jeść skrzydełka kurczaka z KFC. Była też fanką boksu i Andrzeja Gołoty. Marzyła o tym, by spotkać osobiście amerykańskiego reżysera Woody’ego Allena, co niestety nigdy się jej nie udało.

WIERŚE SZYMBORSKIEJ

Kot w pustym mieszkaniu

Umrzeć – tego nie robi się kótu.
Bo co ma począć kótu
w pustym mieszkaniu.
Wdrapywać się na ściany.
Ocierać między meblami.
Nic niby tu nie zmienione,
a jednak pozamieniane.
Niby nie przesunięte,
a jednak porozsuwane.
I wieczorami lampa już nie świeci.

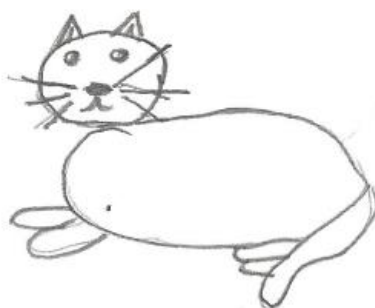
Słychać kórkę na schodach,
ale to nie te.
Ręka, co kładzie rybę na talerzyk,
także nie ta, co kładła.

Coś się tu nie zaczyna
w swojej zwykłej porze.
Coś się tu nie odbywa
jak powinno.
Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.

Do wszystkich szaf się zajrzało.
Przez półkę przebiegło.
Wcisnęło się pod dywan i sprawdziło.
Nawet złamało zakaz
i rozrzuciło papiery.
Co więcej jest do zrobienia.
Spać i czekać.

Niech no on tylko wróci,
niech no się pokaże.
Już on się dowie,
że tak z kótem nie można.
Będzie się szło w jego stronę
jakby się wcale nie chciało,
pomalutkę,
na bardzo obrażonych łapach.
I żadnych skórków pisków na początek.

[z tomu „Chwila”, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2002]

Chmury

Z opisywaniem chmur
musiałabym się bardzo śpieszyć –
już po ułamku chwili
przestają być te, zaczynają być inne.

Ich właściwością jest
nie powtarzać się nigdy
w kształtach, odcieniach, pozach i układzie.

Nie obciążone pamięcią o niczym,
unoszą się bez trudu nad faktami.

Jacy tam z nich świadkowie czegośkolwiek –
natychmiast rozwiewają się na wszystkie strony.

W porównaniu z chmurami
życie wydaje się ugruntowane,
omalże trwałe i prawie że wieczne.

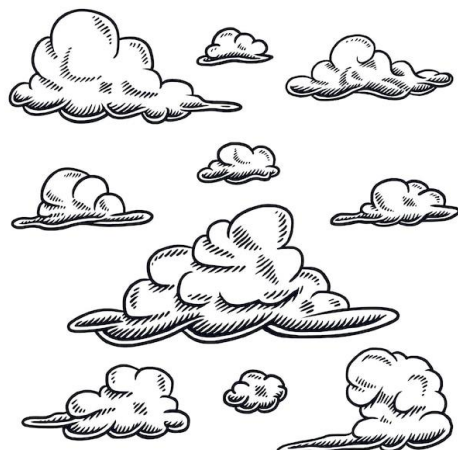
Przy chmurach
nawet kamień wygląda jak brat,
na którym można polegać,
a one, cóż, dalekie i płochy kuzynki.

Niech sobie ludzie będą, jeśli chcą,
a potem po kolei każde z nich umiera,
im, chmurom, nic do tego
wszystkiego
bardzo dziwnego.

Nad całym Twoim życiem
i moim, jeszcze nie całym,
paradują w przepychu jak paradowały.

Nie mają obowiązku razem z nami ginać.
Nie muszą być widziane, żeby płynąć.

[z tomu „Chwila”, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2002]

Miłość od pierwszego wejrzenia

Oboje są przekonani,
że połączyło ich uczucie nagle.
Piękna jest taka pewność,
ale niepewność jest piękniejsza.

Sądzą, że skoro nie
znali się wcześniej,
nic między nimi nigdy się nie działo.
A co na to ulice, schody, korytarze,
na których mogli się od dawna mijać?

Chciałabym ich zapytać,
czy nie pamiętają –
może w drzwiach obrotowych
kiedyś twarzą w twarz?
jakieś „przepraszam” w ścisłym?
głos „pomyłka” w słuchawce?
- ale znam ich odpowiedź.
Nie, nie pamiętają.

Bardzo by ich zdziwiło,
że od dłuższego już czasu
bawił się nimi przypadek,

Jeszcze nie całkiem gotów
zamienić się dla nich w los,
zbliżał ich i oddalał,
zabiegał im drogę
i tłumiąc chichot
odsłakiwał w bok,

Były znaki, sygnały,
cóż z tego, że nieczytelne.
Może trzy lata temu
albo w zeszły wtorek
pewien listek przefrunął
z ramienia na ramię?
Było coś zgubionego i podniesionego.
Kto wie, czy już nie piłką
w zaroślach dzieciństwa?

Były kłamki i dzwonek,
na których zawczasu
dotyk kładł się na dotyk,
Walizkę obok siebie w przechowalni.
Był może pewnej nocy jednakowy sen,
natychmiast po zbudzeniu zamazany.

Każdy przecież początek
to tylko ciąg dalszy,
a księga zdarzeń
zawsze otwarta w połowie.

[źródło: poezja.org]

Czym są LEPIEJE?

Lepiej – to nazwa krótkich, żartobliwych dwuwiersowych wierszyków. Pierwszy wers **lepieja** zaczyna się od słowa: „lepiej”, „lepszy”, „lepsza”, „lepsze”, natomiast drugi wers od słowa: „niż”, „niżli”, „niżeli”, „aniżeli”. Gatunek ten wymyśliła Wisława Szymborska, jego nazwę wymyślił Michał Rusinek, wieloletni sekretarz poetki.

Szymborska historię powstania lepieja wyjaśniła w następującej anegdocie: „W pewnej podmiejskiej gospodzie podano mi kartę, w której przy pozycji „flaki” ktoś dopisał drżącą ręką „okropne”. Pomyślałam, że na tym poprzestać nie wolno. Nawet w najlepszej restauracji zdarzy się czasem jakieś paskudztwo. Trzeba następnych gości jakoś przed nim ostrzec. Krótki wierszyk, łatwo wpadający w ucho, najlepiej się do tego nadaje”.

Poniżej lepieje Szymborskiej:

*Lepiej złamać obie nogi, niż miejscowe zjeść pierogi.
Lepiej mieć życiorys brzydki, niż tutejsze jadać frytki.
Lepiej mieć horyzont wąski, niż zamawiać tu zakąski.
Lepiej nie być w żony guście, niż jeść boczek w tej kapuście.
Lepiej w głowę dostać drągiem, niż się tutaj raczyć pstrągiem.
Lepiej w domu zjeść konserwę, niż mieć tutaj w życiu przerwę.*

NASZE LEPIEJE

Nasza redakcja także próbowała swoich sił w pisaniu **lepiejów**. Skupiliśmy się na tematyce szkolnej.

*Lepiej włożyć ser w kanapki, niż omijać w szkole czwartki.
Lepiej chodzić bez ubrania, niż mieć jedynkę z zadania.
Lepiej nosić spódnice, niż się spóźnić na audycję.
Lepiej nosić dwa krawaty, niż mieć trudny sprawdzian z maty.
Lepiej dać zabie całusa, niż nie dostać na polskim plusa.
Lepiej jest uprawiać czary, niż wciąż chodzić na wagary.
Lepiej jest lektury czytać, niż bezmyślnie myszką klikać.
Lepiej czytać w bibliotece, niż na przerwie robić hecę.*

Może i Wy spróbujecie ułożyć swojego **lepieja**. To proste. Wystarczy pomyśleć, co lepiej zrobić, niż być na przykład marudą 😊

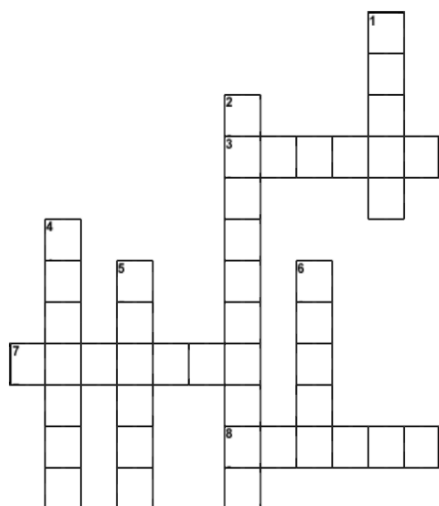
Źródła ilustracji: publicdomainvectors.org

KRZYŻÓWKA

Dziś mamy dla Was krzyżówkę dotyczącą wiedzy o Wisławie Szymborskiej. Aby ją rozwiązać, wystarczy dokładnie przeczytać ten numer szkolnej gazetki. Następnie należy **całą** krzyżówkę wyciąć, podpisać i zanieść do szkolnej biblioteki. Rozlosujemy nagrodę! Zachęcamy do spróbowania swoich sił.

..... ✂

Szymborska bez tajemnic

Poziomo:

3. ".... i początek" - tytuł jednego z tomów Szymborskiej
7. Co pisała Szymborska?
8. Miasto, w którym zmarła Szymborska

Pionowo:

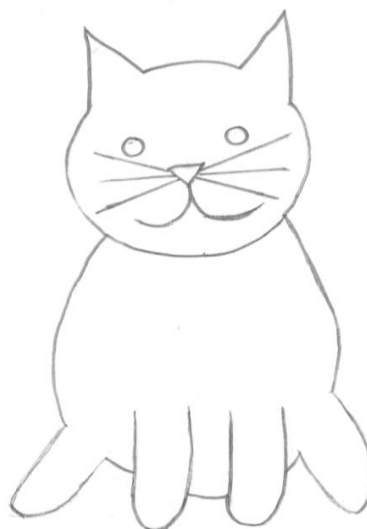
1. Szymborska otrzymała tę nagrodę w 1996 roku
2. Ulubione danie Szymborskiej z KFC
4. Krótkie wierszyki Szymborskiej, zaczynające się od słowa: lepiej
5. Miasto podawane jako miejsce urodzenia Szymborskiej
6. Prawdziwe pierwsze imię Szymborskiej

Imię i nazwisko: Klasa:

..... ✂

Kolorowanka dla najmłodszych

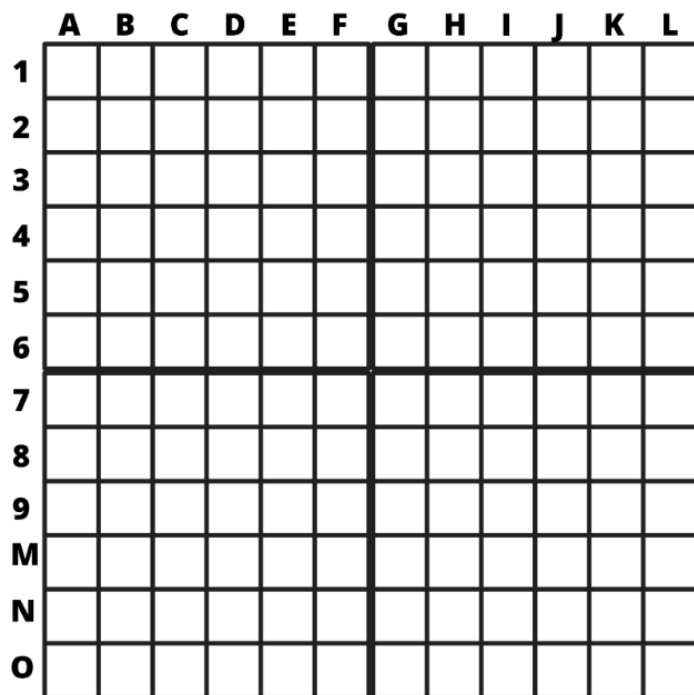
Czy wiecie, że 17 lutego jest Światowy Dzień Kota? Z tej okazji wymyśliśmy dla Was dwie kolorowanki z kotkiem. Ich autorkami są Hania i Victoria z 6c.

Kodowanie

Lubicie kodowanie? Natalia Kawulak z kl. 3c przygotowała dla Was takie zadanie. Należy pokolorować planszę zgodnie z kodami podanymi obok.

Milej zabawy 😊

brązowy F7,F8, G7,G8	niebieski A1,A2,A3,A4,A5,A6,A 7,A8,B1,B2,B3,B4,B5, B6,B7,B8,C1,C2,C3,C4 ,C5,C6,C7,C8,D1,D2,D 3,D5,D6,D7,D8,E1,E2, F1,G1,H1,H2,I1,I2,I3,I 5,I6,I7,I8,J1,J2,J3,J4,J5, J6,J7,J8,K1,K2,K4,K5,K 6,K7,K8,L1,L2,L3,L4,L 5,L6,L7,L8
----------------------------	---

zielony A9,AM,AN,AO,B9 ,BM,BN,BO,C9,C M,CN,CO,D9,DM, DO,E9,EM,EN,EO, F9,FM,FN,FO,G9, GM,GN,GO,H9,H M,HN,HO,I9,IM,I N,IO,J9,JN,JO,K9, KM,KN,KO,L9,LM ,LN,LO	czerwony D4,E3,E4, F2,F3,F4, G2,G3,G4, H3,H4,I4 JM różowy DN fioletowy
--	--

SZEŚĆ DO KWADRATU

"Sześć do kwadratu" - gazetka Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 im. Czesława Miłosa w Rybniku.

Ten numer tworzyli: Agata Połniak, Roksana Adamiec, Zuzanna Skrobol, Natalia Złotkowska, Amelia Grzywna, Paulina Potrawa, Szymon Wojtasiak, Hanna Kędzierska, Wojciech Boduch, Maja Kaczmarczyk, Natalia Kawulak, Victoria Stetskiv

Opiekun gazetki: Katarzyna Gumulak.

